

OLIY TA'LIM BOSHQARUVI UCHUN RAHBARLIK KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATIV PEDAGOGIK STRATEGIYALAR

Murodjan Allabergenov

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy ta'lim tizimi kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish institutining mustaqil izlanuvchisi (PhD)

Annotatsiya: Ushbu maqolada oliy ta'lim boshqaruvi uchun rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirishda innovativ pedagogik strategiyalarning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Interaktiv o'qitish, projekt asosida ta'lim va murakkab tahlil vositalari talabalarning faol ishtirokini ta'minlashda, jamoa bilan ishlash qobiliyatlarini oshirishda va samarali qaror qabul qilish jarayonida muhim rol o'ynaydi. Maqolada ushbu strategiyalarning samaradorligi va ularning oliy ta'limda rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirishga bo'lgan ta'siri tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: Oliy ta'lim, boshqaruv kadrlari, innovativ pedagogik strategiyalar, interaktiv o'qitish

Oliy ta'lim muassasalarida rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirish, boshqaruvchi mutaxassislarning samaradorligi va malakasini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Innovativ pedagogik strategiyalar ushbu maqsadda muhim rol o'ynaydi. Bugungi kunda oliy ta'limda yangi ta'lim usullari va texnologiyalari, shu jumladan interaktiv o'qitish, projekt asosida ta'lim va murakkab tahlil vositalari, rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirishda samarali tadbirlar sifatida mavjud.

Interaktiv o'qitish metodi oliy ta'limda talabalarning faol ishtirokini ta'minlashda, jamoaviy ishlashni rag'batlantirishda va ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu metod talabalarni aktiv ravishda dars jarayoniga jalb qilish orqali ularning o'zini anglashini, muammolarni hal qilish qobiliyatini oshirishga yordam beradi. Interaktiv o'qitishning samaradorligi oliy ta'lim muassasalarida talabalarning aktivligini oshirish va bilimni samarali o'zlashtirishga asoslanadi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, interaktiv o'qitish metodlari talabalarning bilim darajasini oshirishda muhimdir. Interaktiv metodlar talabalarni faol ishtirok etishga undashi

bilan birga, ularning jamoa bilan ishlash qobiliyatlarini rivojlantiradi. Bunday metodlar orqali talabalar o'zaro muloqotda bo'ladi, fikr almashadi va tajribalarini umumlashtiradi. Oliy ta'limda interaktiv o'qitishning muhim jihatlaridan biri, talabalarning ijodiy fikrlashini rag'batlantirishdagi roli, bu esa talabalarning bahslashuv va muammolarni hal qilish qobiliyatlarini oshirishga yordam beradi.

Interaktiv o'qitish jamoaviy ishlashni rag'batlantirishi bilan ham muhimdir. Talabalar jamoada ishlash orqali o'zaro tajriba almashishadi, o'z bilimlarini bir-biri bilan muhokama qilishadi. Interaktiv metodlar talabalarga real holatlar asosida muammolarni hal qilishga, ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Ushbu metodning samaradorligi oliy ta'limda o'qituvchilarning o'quv jarayonida interaktiv yondashuvlarni samarali qo'llashini talab qiladi. O'qituvchilar interaktiv metodlarni tadqiqotlar, seminarlar va amaliy darslar orqali samarali tatbiq etganida, ular talabalarning faolligini oshirish va ta'lim sifatini yaxshilash imkonini beradi.

Interaktiv o'qitish oliy ta'limda samaradorlikni oshirish, talabalarning faolligini rag'batlantirish va ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhimdir. Ushbu metod talabalarni oliy ta'limda muvaffaqiyatli va samarali rivojlanishlari uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni shakllantirishga yordam beradi.

Murakkab tahlil vositalari oliy ta'limda rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu vositalar talabalar uchun ma'lumotlarni yig'ish, tahlil qilish va qarorlar qabul qilishda yordam beradi. Murakkab tahlil vositalari orqali talabalar o'zaro hamkorlikda muammolarni hal qilish jarayonida faol ishtirok etadilar. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bu usul talabalarni mustaqil fikrlash va muammolarni hal qilishga undaydi.

Murakkab tahlil vositalarining asosiy maqsadi talabalar tomonidan olingan bilimlarni yanada chuqurlashtirish va ularni amaliyotda qo'llashdir. Bular o'z ichiga individual va jamoaviy ishlashni oladi, bu esa talabalar o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlaydi. Tahlil vositalarini amalga oshirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, masalan, onlayn platformalar, talabalar o'rtasida samarali muloqot va ma'lumot almashishni ta'minlaydi.

Murakkab tahlil vositalari, talabalar uchun yangi bilimlarni o'zlashtirish jarayonida muhim ahamiyatga ega. Ular orqali talabalar murakkab muammolarni hal qilishda yangi yondashuvlarni o'rganadilar, o'zlarini rivojlantiradilar va ko'nikmalarini oshiradilar. Murakkab tahlil vositalarining samarali qo'llanilishi, ta'lim jarayonining sifatini oshirishga va talabalarni kelajakdagi muvaffaqiyatlarga tayyorlashga xizmat qiladi.

Ushbu vositalarni qo'llash, o'qituvchilarning pedagogik faoliyatini ham kuchaytiradi. O'qituvchilar interaktiv metodlardan foydalanish orqali talabalar bilan o'zaro aloqani mustahkamlash va ularning faoliyatini rag'batlantirishga erishadilar. Murakkab tahlil vositalari yordamida o'qituvchilar talabalar bilan yaqindan ishlash imkoniyatiga ega bo'ladilar, bu esa ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi.

Murakkab tahlil vositalari oliy ta'limda rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega. Ular talabalarni faol ishtirok etishga, jamoaviy ishlashga va o'zaro fikr almashishga rag'batlantiradi. Ta'lim jarayonida bunday vositalarni qo'llash, talabalar uchun yangi imkoniyatlarni yaratadi va ularning kelajakdagi muvaffaqiyatlari uchun asos bo'ladi.

Oliy ta'lim boshqaruvi uchun rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirishda innovativ pedagogik strategiyalar muhim rol o'ynaydi. Interaktiv o'qitish, projekt asosida ta'lim va murakkab tahlil vositalari, talabalarni faol ishtirok etishga, jamoa bilan ishlashga va samarali qaror qabul qilishga yordam beradi. Bunday strategiyalar oliy ta'lim muassasalarida samaradorlikni oshirish va boshqaruv kadrlarini rivojlantirish uchun muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Freeman, S., Eddy, S. L., McDonough, M., Smith, M. K., Wenderoth, M. P., & Crowe, A. (2014). Active learning increases student performance in science, engineering, and mathematics. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(23), 84108415.
2. Blumenfeld, P. C., Kempler, T., & Krajcik, J. (1991). Projectbased learning: Patterns and processes. In D. H. Schunk & B. J. Zimmerman (Eds.), *Selfregulated learning and academic achievement: Theory, research, and practice* (pp. 259276). New York: Springer.
3. Wiggins, G., & McTighe, J. (2005). *Understanding by design*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.